MALTA

QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)

ONOR. IMHALLEF
ANNA FELICE

Seduta ta' l-4 ta' Mejju, 2010

Citazzjoni Numru. 467/2008

A sive B C

-vs-

D sive E C

Il-Qorti:

Rat ir-rikors guramentat ta' A sive B C fejn din, ghar-ragunijiet fih premessi, talbet lil din il-Qorti:

Premess illi b'Digriet Numru : *ommissis (digriet nru.)* – AF, datat 2 ta' Ottubru, 2008, fl-ismijiet "A C -vs- D C", fl-Atti tal-Ittra tal-Medjazzjoni Numru : *ommissis* – BOB, din il-wisq Onorabbli Qorti ppresjeduta mill-Onorevoli *Imhallef* Anna Felice LL.D., iddikjarat 'li l-Medjazzjoni hija maghluqa u tawtorizza lil A C tipprocedi b'kawza ghas-Separazzjoni personali' : ara l-anness Dokument KK1.

Premess illi l-kontendenti konjugi C inghaqdu fiz-zwieg fir-Registru Pubbliku ta’ Malta, Taqsima Registru taz-Zwigijiet gewwa l-Belt Valletta nhar it-18 ta’ Awissu, 1990 u cioe’ tmintax-il sena ilu wara li kien ilhom sittax-il sena jikkoabitaw flimkien kif anka taghti hjiel id-dikjarazzjoni li hemm inserita fil-vera kopja tal-Att taz-Zwieg tal-partijiet kontendenti li ggib in-numru tal-Iskrizzjoni 1452 tal-20 ta’ Awissu, 1990 u dan skond ma jindika l-vera kopja awtentikata tad-Dokument hawn mehmuz KK2 : vide l-Elenku tad-Dokumenti.

Premess illi ghalhekk bejn il-kontendenti konjugi C hemm differenza ta’ tmien snin fl-eta’ fejn ir-Rikorrenti hija akbar bi tmien snin mill-Intimat zewgha, ikkoabitaw ghal sittax-il sena shah parti minn din il-koabitazzjoni gewwa l-Awstralja fejn kellhom tliet itfal flimkien fl-1975, fl-1983 u fl-1985, liema tliet itfal illum huma lkoll maggjorenni, liema stat ta’ tliet ulied legalment kien gie regolarizzat kif ukoll jirrizulta mill-anness Dokument KK2 fil-Premessa precedenti.

Premess illi r-Rikorrenti wettqet il-Proceduri tal-Medjazzjoni bit-tama li tasal ghal Kuntratt ta’ Firda Legali bejn il-partijiet imma minhabba l-agir da parti tal-Intimat / Konvenut dan ma rnexxiex u ghalhekk ir-Rikorrenti kellha tirrikorri ghall-kawza odjerna wara li ottjeniet id-Digriet minn din il-Qorti skond il-Ligi u fejn – inter alia – ir-Rikorrenti qeghda tirreferi ghall-katina shiha ta’ vjolenza domestika li ghaddiet minnha mil-lat tal-Intimat / Konvenut, kif ukoll adulterju a bazi ta’ Artikolu 38 tal-Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta’ Malta.

Premess illi, kif jindika l-anness Dokument KK3, nhar it-28 ta’ Ottubru, 2008, ir-Rikorrenti hejjiet l-ewwel Affidavit taghha, liema Affidavit aggornatu f’Affidavit Ulterjuri li ghandu l-prefiss Dokument EM1 datat it-Tlieta, 9 ta’ Dicembru, 2008. Premess illi minn dawn iz-zewg Dokumenti KK3 u EM1, ir-Rikorrenti qeghda tindika bic-car il-vjolazzjonijiet tal-Intimat / Konvenut zewgha li jirriflettu l-Artikoli 37, 38, 39, 40 u 41 tal-Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta’ Malta, l-eventwali konsegwenzi fattwali u legali li anka sejrin jigu nkluzi fit-Talbiet tar-Rikorrenti fit-Tieni

Taqsima tar-Rikors Guramentat odjern : vide l-Annessi Dokumenti KK3 u EM1 elenkati fit-Taqsima IV ta' din il-Kawza odjerna.

Premess illi r-Rikorrenti taghmel referenza ghall-Affidavit taghha ndikat fir-Raba' Taqsima ta' dan ir-Rikors Guramentat bhala Dokument EM1 u ghar-referenzi dokumentati sussegwenzjali ndikati bhala Dokumenti EM2 sa EM18, li permezz ta' dawn id-Dokumenti ma tithalla ebda dubju dwar il-verosimiljanza ta' dak li bil-gurament taghha qeghda tiddikjara u tissottometti ghas-savju gudizzju ta' din il-wisq Onorabbli Qorti r-Rikorrenti hawn indikata f'din il-Kawza odjerna.

Premess illi r-Rikorrenti tirreferi ukoll ghall-Affidavit ta' bintha F G C li ghandha n-numru tal-Karta tal-Identita' *ommissis (k.i. nru.)* li qed jigi mehmuz mal-Elenku ta' Dokumenti bil-prefiss SM1.

Premess illi ghaldaqstant, din il-kawza qeghda ssir a bazi tal-Artikoli tal-Kodici Civili partikolarment Artikoli 37, 38, 39, 40 u 41 u ghaldaqstant fic-cirkostanzi l-Firda Legali Konsenswali ma setghetx issehh b'tort unikament attribwibbli lill-Intimat / Konvenut D sive E C : Id number *ommissis (k.i. nru.)*u ghaldaqstant bl-akbar umilta' r-Rikorrenti issa qeghda titlob b'diversi Talbiet biex din il-wisq Onorabbli Qorti taghti s-Sentenza definittiva taghha fic-cirkostanzi tal-fatti nkwadrati mil-Ligi kif hawn qeghdin bil-gurament jigu umilment sottometti mir-Rikorrenti.

Premess dan kollu, jghid l-Intimat / Konvenut D sive E C : Id number *ommissis (k.i. nru.)*ghala din il-wisq Onorabbli Qorti m'ghandhiex tifli u tevalwa, taqta' u tiddeciedi u tordna illi:-

Iz-zwieg ikkontrattat fir-Registru Pubbliku ta' Malta gewwa l-Belt Valletta skond id-dettalji ndikati fid-Dokument KK2 fir-Raba' Taqsima Elenku ta' Dokumenti ma' din il-kawza odjerna ghandu jigi aggudikat bhala li tkisser irremidjabilment minhabba tortijiet unikament attribwibbli lill-Intimat / Konvenut D C : Id number *ommissis (k.i. nru.)*u dan a bazi tal-Artikoli 37, 38, 39, 40 u 41 tal-

Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta' Malta, b'referenzi jekk il-Qorti jidhrilha xieraq u opportun ukoll ghal Artikoli relattivi mill-Kapitoli 9, 481 u 12 tal-Ligijiet ta' Malta skond kif indikati fl-Artikoli promoturi mill-Kapitolu 16 tal-istess Ligijiet ta' Malta.

Tali firda personali moghtija b'Sentenza minn din il-wisq Onorabbli Qorti ghandha tintemm, ghall-effetti kollha civili, l-obbligu ta' bejn il-kontendenti konjugi C li jghixu flimkien u b'hekk tigi kkonfermata l-firda de facto gia fis-sehh bejn il-partijiet kontendenti kif irrizulta fil-mori ta' din il-kawza.

Il-proceduri tal-Medjazzjoni li sehhew u sfumaw fix-xejn minhabba n-nuqqas ta' kooperazzjoni da parti tal-Intimat / Konvenut ghandhom jigu kkonfermati li huma validi a bazi ta' Artikolu 37 tal-Kodici Civili u dan minhabba t-Talbiet li gia sehhew u ohrajn li jridu jsegwu partikolarment fil-konfini tal-ammont tas-somma ghall-manteniment xierqa li r-Rikorrenti qeghda tippretendi apparti mil-likwidazzjoni gusta tal-Kommunjoni tal-Akkwisti li ghandha tikkomprendi l-krediti li ghandha l-istess Rikorrenti fuq il-Kommunjoni tal-Akkwisti minhabba dak li sehh fis-sittax-il sena kemm ir-Rikorrenti u l-Intimati damu jikkoabitaw flimkien sakemm eventwalment izzewgu kif indikat u dokumentat fl-Atti Processwali ta' din il-kawza odjerna.

Partikolarment ghandha ssir referenza ghall-Artikolu 37 sub-artikolu (2) tal-Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta' Malta fis-sens illi l-Qorti tiehu in konsiderazzjoni s-snin ta' vjolenza domestika fuq il-persuna tar-Rikorrenti da parti tal-Intimat u li rimedji f'forma ta' danni likwidati jigu moghtija lill-istess Rikorrenti minhabba t-theddid kontinwu li kien ikollha da parti tal-Intimat biex ma tirraportax il-vjolenza domestika li kienet qeghda ssehh regolarment fuq il-persuna tar-Rikorrenti u fl-ambjent fejn kienet tghix u precedentement tikkoabita mal-istess Intimat / Konvenut, b'referenzi jekk huwa l-kaz lejn il-Qorti Kriminali u awtoritajiet ohra kompetenti ghal kwalsiasi azzjoni li dawn ikunu jistghu jiehdu kontra l-Intimat / Konvenut u biex jissalvagwardaw u jipprocedu l-persuna u l-interessi tal-istess Rikorrenti / Attrici.

Mehud in konsiderazzjoni n-nuqqas ta’ frekwentazzjoni ghall-atti intimi da parti tal-Intimat tul dawn l-ahhar snin, u l-imgieba extra maritali da parti tal-istess Intimat, l-istess D C ghandu jigi misjub li kien hati tal-adulterju min-naha tieghu fir-rigward tar-Rikorrenti u ghalhekk din ghandha tkun raguni ohra imma mhux l-unika wahda ghala l-Firda Legali ghandha tkun moghtija minn din il-wisq Onorabbli Qorti.

Jekk ikun il-kaz ghandhom ikunu applikati l-Artikolu 39 tal-Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta’ Malta pero’ certament ghandu jkun applikat l-Artikolu 40 tal-istess Kapitolu 16 minhabba li evidentament l-Intimat / Konvenut huwa hati ta’ eccessi, mohqrija, theddid jew offizi gravi kontra r-Rikorrenti / Attrici u fic-cirkostanzi minhabba li l-hajja flimkien m’ghadhiex aktar possibbli ghaliex iz-zwieg illum tkisser irrimedjabilment minhabba tortijiet unikament attribwibbli lill-istess Intimat / Konvenut li ghandu n-numru tal-Karta tal-Identita’ *ommissis (k.i. nru).*

Ghandu jkun applikat fir-rigward tal-Intimat / Konvenut l-Artikolu 41 tal-Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta’ Malta bhala raguni ohra ghala t-talba ghall-Firda Legali qeghda ragjonevolment u legalment gustifikabbli ssir da parti tar-Rikorrenti f’dan ir-Rikors Guramentat odjern.

L-Artikolu 44 ghandu ukoll ikun applikat fir-rigward tal-kontendenti konjugi C, kif ukoll jekk jirrizulta lil din il-wisq Onorabbli Qorti l-Artikolu u l-effetti tieghu 46 tal-Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta’ Malta.

Konsiderando l-abbandun da parti tar-Rikorrenti, il-Qorti hija mitluba li tikkonsidera l-effetti tal-Artikolu 46A tal-Kodici Civili fir-rigward is-somma tal-manteniment skond il-bzonnijiet tal-istess Rikorrenti u skond il-mezzi tal-Intimat ‘u meta jitqiesu ukoll ic-cirkostanzi l-ohra kollha tal-partijiet’, skond kif titlob il-Ligi.

Ghandu jkun applikat favur ir-Rikorrenti u kontra l-Konvenut l-effetti kollha tal-Artikolu 48 tal-Kodici Civili bhala konsegwenzi minhabba li r-ragel bi provi ta lok ghall-Firda skond kif jirrizulta fil-mori tal-kawza u mill-Atti

Processwali partikolarment fid-dawl tal-Artikoli 38 u 41, ir-ragel ghandu jitlef dak stabbilit fil-paragrafi (a), (b), (c) u (d) tas-sub-artikolu (1) tal-istess Artikolu 48 tal-Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta' Malta u li dan ghandu jkun applikat ukoll fid-dawl tas-sub-artikolu (2) tal-istess Artikolu 1 tal-Artikolu 48 tal-Kodici Civili.

Ghandu jkun applikat fir-rigorozita' kollha tieghu l-Artikolu 51 tal-Kapitolu 16 a favur l-Attrici u decizament kontra l-konvenut u dan fid-diskrezzjoni ta' din il-wisq Onorabbli Qorti a bazi tal-provi mressqa fil-mori ta' din il-kawza u fl-Atti Processwali tal-istess.

Ghandhom ikunu applikati l-effetti tal-Artikolu 53 tal-istess Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta' Malta a favur ir-Rikorrenti u kontra l-istess Intimat.

Ghandu jkun applikat l-Artikolu 54 sub-artikoli (1) sa (7) tal-Kodici Civili partikolarment dwar l-obbligu tal-manteniment da parti tal-Intimat fir-rigward tar-Rikorrenti mehud in konsiderazzjoni l-kriterji tas-sub-artikolu (2) tal-Artikolu 54 jew inkella meqjus il-karattru tal-istess Intimat is-sub-artikolu (3) tal-istess Artikolu 54 meta tqis l-eta' tar-Rikorrenti, u l-krediti li l-istess Rikorrenti ghandha mal-Intimat ghall-perjodu li kkoabitat mieghu qabel sehh iz-zwieg fl-1990 u dan a bazi tal-provi mressqa fil-mori ta' din il-kawza, inkluz il-possibilita' li bhala ekwaparazzjoni jigi kkunsiderat is-sub-artikolu (6) tal-istess Artikolu 54 dejjem tal-Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta' Malta, u dan favur ir-Rikorrenti u kontra l-istess Intimat zewgha.

Ghandu jkun ukoll applikat l-Artikolu 55 tal-Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta' Malta fir-rigward ta' meta tieqaf il-Kommunjoni tal-Akkwisti waqt li jittiehed ukoll in konsiderazzjoni s-somom ta' flus sostanzjali li r-Rikorrenti ghaddiet lill-Intimat fil-perjodu li kienu qeghdin jikkoabitaw flimkien u minn liema somom l-Intimat / Konvenut ibbenefika f'diversi oqsma partikolarment xiri ta' proprjeta' mmobiljari apparti mit-tberbiq b'mod irresponsabbli ta' ammont sostanzjali minn dawn l-istess somom.

Ghandu jigi meqjus jekk fic-cirkostanzi ta’ dan il-kaz partikolari u t-Talbiet precedenti li gew sottomessi ghandux jittiehed in konsiderazzjoni l-Artikolu 55A tal-Kodici Civili u dan wara li l-Qorti tikkonsidera r-residenzi rispettivi u attwali tal-partijiet kontendenti fejn ir-Rikorrenti tirrisjedi fiz-Zejtun u l-Intimat fix-Xghajra, limiti ta’ Zabbar – Malta biss fi proprjeta’ akkwistata u mixtrija minn flus ir-Rikorrenti li kienu parafernali taghha, kif irrizulta fil-mori ta’ din il-kawza u mill-Atti Processwali.

Ghandu jkun applikat l-effetti tas-sub artikolu (3) tal-Artikolu 60 tal-Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta’ Malta ghal dak li huwa l-wirt bejn il-kontendenti konjugi kif ukoll li l-Qorti tiehu in konsiderazzjoni ukoll l-effetti tal-Artikoli 62A tal-Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta’ Malta rigward effetti li jirrigwardaw it-terzi.

Ghandhom ikunu applikati fuq direttivi tal-Qorti jekk ikun il-kaz is-sub-artikolu (2) tal-Artikolu 64 u l-Artikolu 66 tal-istess Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta’ Malta.

Illi din il-wisq Onorabbli Qorti qeghda ukoll tigi mitluba sabiex fic-cirkostanzi tordna li l-ispejjez kollha gudizzjarji u extra gudizzjarji jigu sopportati u jkunu a karigu tal-istess Intimat D sive E C : Id number *ommissis (k.i. nru.),* u li r-Rikorrenti jkollha dawk il-fakultajiet kollha li taghmel u / jew tiehu dawk il-passi jew proceduri mehtiega biex l-interessi kollha taghha jkunu salvagwardati skond il-ligi, u dan partikolarment ukoll anka ghar-ri-imborzar ta’ ammonti ta’ manteniment jew likwidazzjoni ta’ somom dovuti lill-istess Rikorrenti / Attrici dovuti lilha skond kif tiddetermina l-Qorti a bazi tal-provi mressqa f’din il-kawza odjerna nkluz rimedji ghad-danni li l-istess Rikorrenti / Attrici tkun sofriet minhabba l-abbuzi fizici u psikologici kommessi da parti tal-Intimat / Konvenut kif ikun irrizulta fil-mori ta’ din il-kawza.

Illi r-Rikorrenti qeghda tgharraf lil din il-wisq Onorabbli Qorti li hija qeghda tirriserva kwalsiasi azzjoni ohra spettanti lilha kontra l-Intimat / Konvenut ghall-iskopijiet ta’ enforzar u likwidar ta’ ammonti jew rimedji ta’ beneficcju ghall-istess Rikorrenti fid-dawl tad-decizjoni ta’ din il-wisq

Onorabbli Qorti a bazi tat-Talbiet Attrici kif hawn fuq suesposti.

Bl-ispejjez kollha, gudizzjarji u / jew extra gudizzjarji, koperti kull Att Gudizzjarju direttament u / jew indirettament konness ma' dawn il-proceduri odjerni, kontra l-Intimat / Konvenut D sive E C : Id number *ommissis (k.i. nru.).*

Rat ir-risposta guramentata ta' D sive E C fejn dan eccepixxa:

Illi preliminarjament ghandu jigi dikjarat, illi l-kawza odjerna giet intavolata fuori termine stante illi r-rikors guramentat gie pprezentat ufficjalment mill-attrici fid-9 ta' Dicembru 2008, u dan wara li ddekorrew aktar minn xahrejn zmien mid-data tal-awtorizzazzjoni moghtija mill-Onorabbli Qorti permezz tad-digriet taghha numru *ommissis (digriet nru.)* tat-2 ta' Ottubru 2008. B'dan il-mod, l-imsemmija proceduri jiksru il-provvedimenti tal-Artikolu 7(1) tal-Avviz Legali 397 tal-2003, kif gustament ghandu jigi ppruvat u jirrizulta kjarament mill-atti ta' dawn il-proceduri u ghal dawn il-motivi ghandhom jigu dikjarati nulli u michuda.

Rat li l-kawza thalliet ghal-lum ghas-sentenza fuq din l-ewwel eccezzjoni.

Ikkunsidrat illi r-rikors guramentat tal-attrici gie prezentat fir-Registru tal-Qorti Civili (Sezzjoni Familja) fid-9 ta' Dicembru 2008.

Illi l-istess Qorti Civili (Sezzjoni Familja) kif presjeduta llum kienet debitament awtorizzat lill-istess attrici biex tipprocedi ghas-separazzjoni personali b'kawza, digriet dan li jgib id-data tat-2 ta' Ottubru 2008 (Digriet Nru. *ommissis*).

Il-materja in kwistjoni hija regolata mill-Avviz Legali 397 tas-sena 2003 li testwalment fl-Artikolu 7(1) jipprovdi illi:

“Meta l-Qorti tkun awtorizzat lil xi wieħed mill-konjugi jipprocedi b’kawza għall-firda personali, kull parti tista’ tibda l-proceduri fi zmien xahrejn jew f’dak iz-zmien itwal skond ma l-Qorti tista’ tistabbilixxi għal xi raguni gravi”.

F’din il-kawza ma jirrizulta minn imkien li l-Qorti kienet qatt intalbet tagħti xi estensjoni għal dan it-terminu kif provdut fl-istess fuq kwotat provvediment tal-ligi.

“F’dan il-kuntest, il-Qorti tagħmel referenza għall-insenjament tal-Qorti tal-Appell fil-kawza Schembri vs Schembri (10 ta’ Novembru, 2008)”.

Għal dawn ir-ragunijiet, il-Qorti taqta’ u tiddeciedi billi:

Tilqa’ l-ewwel eccezzjoni tal-konvenut u tiddikjara dawn il-proceduri nulli u bla effett.

L-ispejjez jitħallsu mill-istess attrici.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

-------------------------------TMIEM-------------------------------